

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA AL BAN LO DELS ALTRES». — Dante.

L' EXCM. E ILUSTRISIM

Sr. Dr. D. Joseph Morgades y Gili

La premsa y 'l telégrafo ha donat als quatre vents la trista nova de sa mort y 'l sentiment que 'ns ha causat com á catalichs, com á catalans y com admiradors de sos mérits escepcionals, no 'ns permeteix tornar de nostre ensoyament.

La mort del ilustre senyor Bisbe de Barcelona no acaba simplement ab la desaparició d' un respectable membre de la Iglesia, desaparició sempre lamentable. Si nosaltres estém disposats á plorarla, també ho están tots aquells que senten en son cor lo dols batech de la patria, de llurs glories, de son art, de sa historia y de sa fé y molt més, quan al desapareixer l' ilustre Prelat de la important Cadira de Barcelona nostra terra pert també al insigne patrici que ab tanta saviesa, discreció y caritat havia sapigut defensar los drets de la iglesia y 'ls furs y caracter noble de la Patria catalana, quines págines glorioses restaurará.

Ab lo Doctor Morgades se 'n vá 'l home incansable, á quin zel, sabiduria y patriotich entussiasme, debém la colossal obra de la restauració del historich cenobi de Ripoll... Allí, allí es ahont deuen inspirarse pera jutjar la válua de tan meritoria personalitat y de la reclitut de sas intencions y de la perspicias de son saber, com ho fem nosaltres per' admirarlo y seguir son exemple, tots aquells que no fa molts mesos desde 'l podrit *bassal nacional* lo calumniaven y parodiaven grollerament, quan sos pastorals esforços l' espijaven á sostenir á sa patria y á sa fé; quan recomanava que aquesta fos comunicada á sos diocessans per mitj de la llengua catalana, d'aquest llenguatge admirable, expressiu y energich, pera qu' expontaniament poguessin sos fidels expressar les tendres del esperit y les forces virils qu' espentejen á l' ánima á la realisació de fets tradicionals com els que pot ostentar á la llum del mon civilisat nostra patria catalana en sas brillants empreses conquestadores, en sas manifestacions de la ciencia y de les arts y en totes les grandeses de que 's veu esmaltada en los anals de Catalunya.

Si; Morgades era nostre, Morgades ens perteneix; fou una gloria de nostre poble y ho será també de nostra historia: poden dirho ben alt nostres enemichs, que són los seus; Morgades ens pertoca com perteneix á tota la Espanya regionalista. Perxó honrarém sa memoria y ab nosaltres la enaltirán los sabis y 'ls homes grands en tota empresa noble y generosa.

Al contemplar buyda la Cadira de Sant Olaguer nostre cor s' entristeix de

El *Sacrifici Eclesiástich*

DE LA DIOCESIS DE BARCELONA.

Lo dimars va aparéixer una edició extraordinaria del *Bulletí Oficial Eclesiástich* d' aquesta Diócessis, vorat de negre, donant la noticia de la mort del senyor Bisbe en els següents termes:

«Ab el cor plé del dolor més fondo, tenim el trist deber de participar al

No duptém que 'ls nostres estimats diocessans que coneixian las sevas virtuts, la seva caritat inagotable y zel per la gloria de Deu y salvació de las ánimas, s' acoblarán al voltant del túmul hont reposan els seus venerables restos pera plorar la pérdua del nostre ilustre Bisbe y dirigir al Cel la fervorosa oració de fills agraits en sufragi de l' ánima de tant bondadós Pare.

En conseqüencia, com encarregat interinament de la jurisdicció per nombrament del Excm. Capítol Catedral, ordeném lo següent:

Primer. Els Reverents Rectors anunciarán aquest trist succés en totes las parroquias del Bisbat, manant que, segons costum, tritllegin solemnement las campanas.

Segon. En cumpliment de la Constitució 143 del Sinodo Diocessá, tots els sacerdots d' aquestas Diócessis, dintre del terme de vuyt dias, celebrarán una missa de «Requiem» en sufragi de nostre difunt Prelat, com á testimoni d' agraiment als bens espirituals que li debém y homenatge de nostre filial amor.

Tercer. Els Reverents Rectors convidarán á las autoritats y fidels á assistir á la missa que 's celebri á las respectivas parroquias en sufragi de l' ánima de S. E. I.

Quart. L' Excm. Capítol Catedral, acordará lo convenient respecte del enterro y funerals, de conformitat ab las tradicions d' aquesta Iglesia.

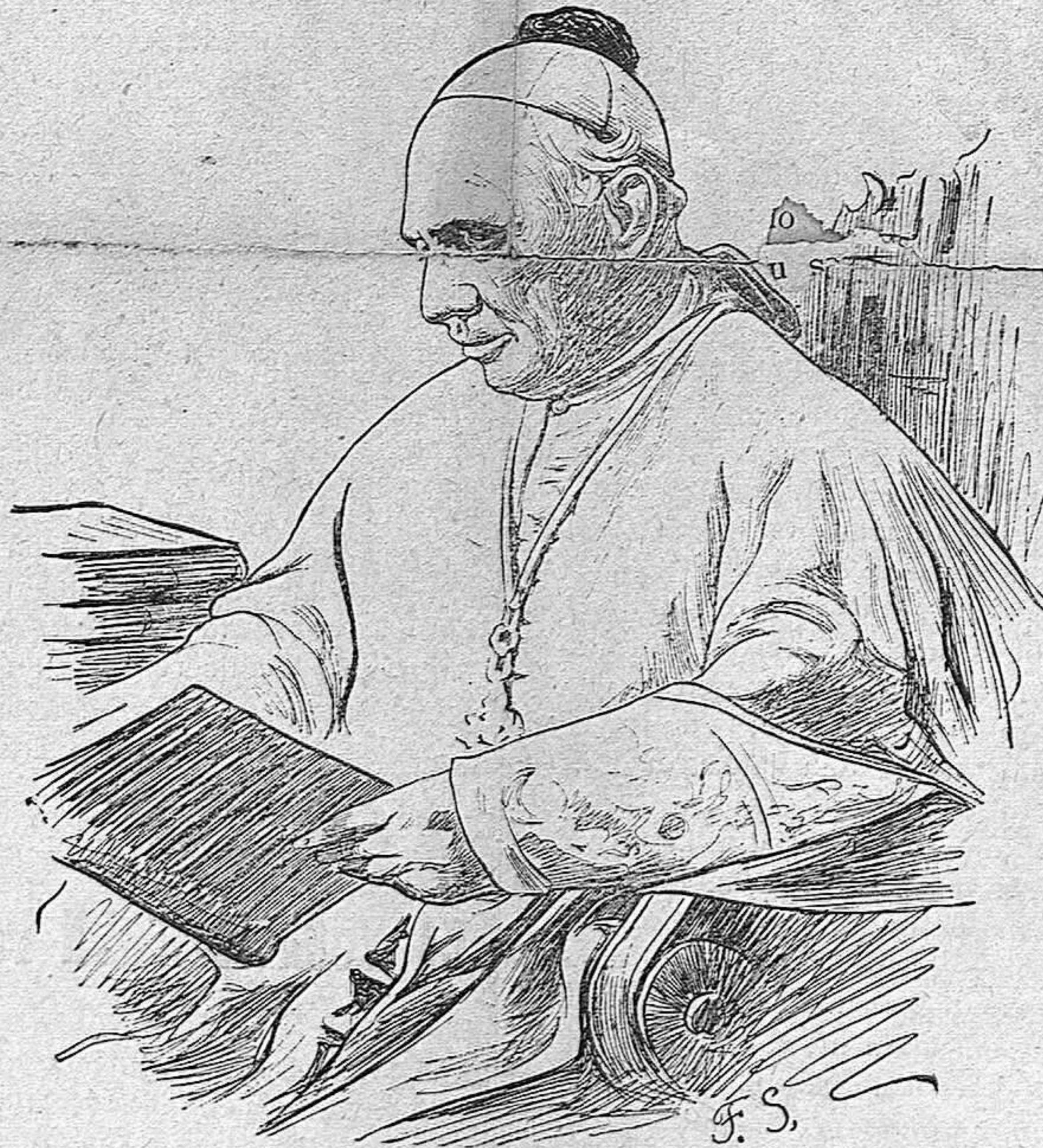
Barcelona, 8 de Janer de 1901.—El Vicari Capitular interi, doctor Ricart Cortés, Canonge Penitenciari.

LA MORT

DEL BISBE DE BARCELONA

Oh pobre Barcelona, tota encare endolada
De son passat Pastor, lo bisbe Catalá,
Ne reb are altre n va molt mes emmatzinada.
Que á n' el seu poble fael á tots plorar ne fa.
'Es mort á n'en Morgades!.. es mort el teu patrici..
'Es mort el geni aluvol, de cor angelical.
Que has fet, oh trista Parca, que has fet? oh quin defici

Perque tu 'ns has robat qui no tenia igual?
Es mort lo teu bon pare, mort es ton protector...
Es mort qui t' estimava ab cor lo mes fael.
S' ha enfoquit aqueix astre que brillava en lo cel;
Qui t' menará are poble pel mitj de la foscort?
Per tu, oh poble meu, patia ab gran fo líia
Pera obtenirne prest lo teu b. desitjat;
Pera tú trevallava sens descans y vivia,
Puig que de cor aymava ta vera llibertat.

Excm. y Ilm. Doctor D. Joseph Morgades y Gili

Nascut á Vilafranca del Panadés lo dia 10 d' Octubre de 1826. † á Barcelona lo dia 8 del actual.

veritat y sols ens queda ánim pera pregar á Deu Nostre Senyor que 'l tingui en sa Santa gloria, desd' ahont puga encara compadir nostres desgracies y demanar al Omnipotent que 's *digne posar terme y remey al llarch Calvari que passa la nostra terra, á la quina ell tan practicament estimá.*

Francesch Mestre y Noé.

Tortosa, Janer de 1901.

Reverent Clero y fidels d' aquesta Diócessis qu' el Senyor, en els seus inescrutables designis, ha cridat cap á n' Ell al Nostre venerable y dignissim Pastor, Excm. y Ilm. senyor doctor don Joseph Morgades y Gili, Bisbe d' aquesta Diócessis, qui ha mort víctima d' un soprat atac al chor. Quan, bó de la indisposició que va sofrir darrerament, després de celebrar lo Sant Sacrifici de la Missa, s' entregava novament al cumpliment dels seus debers pastorals.

Mes qui 'ns revifará ab son grandios coratge?
 Adhuc hi ha s' esperit qui prega al bon Senyor
 Perque ne vingui un altre que prengui l'heretatge
 De sos modals y ciencia y de son tendre cor.
 Altre capdill de forsa com lo plorat *Morgades*
 Que siga donchs la gloria del sigle comensat;
 Y que ab lo seu amor, ab santes alerades
 Done l' escalf al nostre benvolgut Principat.
 L' amor á nostre Patria qui surti victoriosa
 D' enredos y de falsas fengidas llivertats;
 Y aixís de jorn en jorn desvetllada y gloriosa
 Conquerim que'ns llegaren los nostres bons pas ats

Angel Catalá Barrench.

DESGOVERN

No creyém que s' hagi vist may un desgavell més gran que 'l presidit pel Azcárraga. Ningú s' entén, tot va capgirat. En el Parlament, els que s' diuen amichs del Govern, els conservadors, son els que desitjan la seva cayguda, las oposicions, es á dir, els que s' anomenan enemichs del Gavinet, son els que l' ajudan y evitan sa mort. De modo que actualment presenciém l' estrany fenomen de veure á les opocions ministerials, y la majoria convertida en oposició.

Cada ministre tira pel seu cantó, tot sovint l' un se contradia ab l' altre, cap d' ells porta plans ni ideas á desenrotllar, ni rés; cada hù surt del pas, del conflicte de moment del modo que pot, sense consciencia de lo que fa, ni de lo que diu, ni de si fa be ó mal, y per no sapiguer rés, no sap si demà serà ó no 'n serà de ministre.

Aquesta es la realitat. En el parlament, discussions estérils; un etern xarrar sense solta; en el ministeri, ni una iniciativa, y si per casualitat n' hi hagués alguna, no podria passar avant entre tanta passió politica de mala mena com covan aquets ministeris, demostrant aixís millor, al país, que 'l règim actual no pot produir rés de profit, y qu' en ell tot es xorch.

Els plans regeneradors den Silvela han vingut á parar, en las últimas etapas de la «Unio Canservadora», á l' actual desgovern del Azcárraga. Si ab alguna cosa tinguessim de pendrer la mida d' aquesta espantosa decadencia del Estat espanyol, rés millor que aquestas nulitats que forman el ministeri actual, rés millor que aquestos parlaments divorciats en absolut de l' opinió pública.

Y lo pitjor, lo que sagella especialment aquesta descomposició de la politica centralista, es que ab tot y l' escassa figura dels actuals ministres, malgrat la seva ignorancia, son de lo millor de la colla. No existeix cap home que reuneixi prestigis suficients pera substituirlos. ¡Ja veuen si entre tots son ben poca cosa!

La forsa de l' inercia, las malas pasions, els interessos de certa mena, y uns quants famolenchs. héus aquí lo que sosté y aguanta, per vergonya de tots, á n' aquets desgovers quina acció es funestissima als interessos de la terra.

Una bona unió, un xich de bona voluntat y una bona empenta, y veu-

rán com cau aquet vergonyós desgovern de casa nostra.

COLABORACIO DE «LA VEU DE TORTOSA»

LA NEVADA

(IMPRESIÓ)

La nevada m' ha soprat en aquest pobre encinglerat. De matinada, me sorprèn la blancor qu' embolcalla, com un llenç immens, tota la extesa de terra que d' aci oviro. La Conca de Barbará, arranada per la neu, y vista desde aquest cim, sembla un llach immens de tranquila superficie tota plana é igual, de la que no gosan boy á treure llur cap trist les albes ertes y nues que s' alcen, enflocades de blanch llurs rames á les ribes del Francolí, y 'ls campanars de les llunyanes viles, d' hont m' arriuan sossegats, esmortehits, los sons dels alçar á Deu. No 's veu ánima vivienta destacar-se demunt lo gran fons blanquíssim ¡quina tristor!

Sembla miracle que d' abir á avuy hajan desaparegut tantes coses belles que m' encantavan! Les grans planures de vinyars reganyant, afilerats los ceps en rengles interminables y llarguissims, ses brocades podades de fresch; les hortes acrestellades, vergonyosament enverdidas per los sembrats naixents; los prats intensament encatifats de cultiva y forrages; les carreteres serpentejant cap á tots los punts cardinals fins á l' horitzó, produhint l' efecte de lo infinit sino fossen les masses negroses dels carros ó l' bellugueig acompassat dels vianants; los rails del ferro-carril, inacabables per dreta y esquerra; la clapa fosca dels pobles escampallats per totes bandes, los pagesos moventse acompassadament vora 'ls parells que solcan calmosos, tot aquest quadro de vida s' ha berrat; les tofes de neu gronxantse per l' espay han nivellat la naturalesa y tot es plá, tot igual.

Y tot es mort; no arriuan á mes orelles remors de vida ni s' ovira qui feyneje, que 'l fret corgela; la natura esta sópita, l' home deu jaure mandrosament tot es mort!

Vet' aquí-penso-vet' aquí la obra dels sistemas politichs moderns en aquesta estimada patria nostra sens ventura!

L' arrasador de les ideas noves, no exides de la terra, sino caygudes en silenci, pausadament, com la neu, á sobre d'ella, tot ho ha uniformat, vinyars y sembradures y prats y pobles; ja cada element de la patria no serveix pera son fi, que tots uniformats son tots inútils y sobre la estesa de la indiferencia que tot ho cobre, endebades provariam á senyalar hont es lo valor civich, hont la honradesa en la vida pública, hont lo coratge pera defensar los drets propis, hont la vera amor de patria, hont la profunda fé cristiana qu' ahir ens hi encantavam!

Aquesta immensa superposició d' elements exòtichs ens ha glassat la vida y Catalunya fá avuy la impresió de un tercer mort, mort l' esperit nacional que feya esbatejar son chor gegantí, y escampava per tots los extréms de la terra la sanch vivificadora de la rassa catalana!

Si, se 'ns dupte, avuy com avuy, aquesta patria un jorn exuberant de

bellesa y de vida, causa l' efecte d' esta plana de la Conca, arrasada y morta per la neu.

Peró y demá? Ah, demá 'ls raigs del sol escampantse furgadors fins al fons de les valls y 'ls replechs dels turons y les clotades fondrán en mil rajolins la blanca tofa y les prades y les hortes mostrarán llur tapis de verdor de cent matisos, embellit de les gotes d' aygua hont la llum pendrà ses cambiants de colors; y 'ls vinyats oferirán de bell nou les restalleres dels ceps podats de poch; y 'ls camps tornarán á animarse ab la pagesia, més coratjosa, y 'l tren xiulará creuat rabent la plana, y formiguejarán per les cintes de carretera 'ls viatjants, y tot recobrará ses formes eternes y tornarán á exir les desigualtats naturals amagades, mentres la neu fosa vergonyosament s' escorrerà, cercant les fondaries, cap ahont no 'n té d' eixir.

Y vindrán los bells dias de primavera y la florida esplendorosa de la Natura mostrará á les clases, com hi es latent la vida, sota aquest mantell corgelador; y com l' esmorteliment ha estat passatger y la renovació no acaba ni minva ans be ha sigut fecóndada y enrobustida per la mateixa aygua en que s' ha desfet la opresora d' un quant temps.

Si, també la tradició patria viu sota la deformació present; y quant los sistemas actuals acabin de fondres y anorrearse en lo desprestigi que ja 'ls corseca, y cuytin á desapareixer entre l' escarnot ab que 'ls empenyerá al abim lo caracter de la nostra rassa, la espléndida florida del esperit nacional catalá proclamará ben fort que la mort celebrada per sos opresors y deformadors d' algun temps, no era sino l' encopiment transitori sota 'l qual covavan y 's feyan més fortes totes les modalitats del nostre geni.

Allavors, lluhint esplendent lo sol de la justicia que may falla, Catalunya recobrará, si Deu ho vol, y en tots los ordres de la vida, les formes naturals y eternes de sa manera d' esser y son lloch en el concert dels pobles cristians.

Joan Poblet.

Lilla, 6 Janer, de 1901.

LA VOCACIÓ D' UN PROMÉS

Apolonia era una jove de uns vintidós anys, mitj coqueta y mitj formal.

Tots los joves eren poch per ella, segons afirmació de la mateixa.

La veritat es que tenia un pamet de cara bastán bonich y uns quants mils durets heredats d' una tia viuda ab la qual havia viscut desde que tenia tres anys. Ab aquestes dos recomanacions se creya que may li podria faltar res y que 's miraria los sufriments d' aquest mon com qui veu la lluna.

Les amigues la mimaven y 'ls joves la colmaven d' atencions quan assistia á n' alguna festa intima. Los que no la tenien prou tractada no sabien cóm calificarla: avuy los parlava ab molt de carinyo, demá ab despreci y vanitat.

Les persones que per la seva edat havien conegut á l' Apolonia desde l' infantesa. gayrebé no's donaven compte del cambi qu' havia sofert aquella pre-

ciosa noya en l' espay de tres ó quatre anys ensá.

¿Per qué aquella noya tan obedient y senzilla s' havia tornat esquerpa y esbojarrada?

Fem historia: Apolonia estava mimada dels seus superiors y ademés se 'n orgullia de tenir un promés tot bondat y molt lluhit, com vulgarment se diu. Aixó y la seva riquesa feya que tothom la distingís d' entre les joves del seu temps, tot lo qual li feya aumentar més lo seu mal entés orgull.

Ramonet — que així 's deya 'l promés d' Apolonia — era un verdader artista, donchs lo mateix pintava un paisatge que feya 'l retrato al oli de qualsevol que á n' ell li vingués de gust. Mes tot aixó d' afició, perquela carrera qu' ell havia estudiat era la d' advocat, y ademés també era enginyer mecánich.

Per altra part, Ramonet veyá ab disgust les altaneries de la seva promesa, y més encara, si 's te en compte que 'ls seus actes rel·ligiosos no li permetien assistir algunes vegades á les festes familiars que 'ls seus amichs donaven tots los dimars.

Un dia cridá Ramonet als seus pares y 'ls esposá l' intent que tenia d' abandonar lo mon y entrar á un convent de frares del Carme.

De moment estranyá á tots tal resolució, pero exposats los seus motius no tingueren altre ramey qu' acceptar com á bo lo determini de Ramonet. Lo seu caracter no conlligava ab la vida d' aquest mon y entrá, per fi, á engrossar lo número dels frares Carmelites.

Apolonia, que encara que volia molt á Ramonet ho dissimulava per la seva coqueteria, no pugué ressistir la bromejada burlona que li feyen les sehues amigues per haberse quedat sens' promés, apesar de la seva vanitat, y als dos mesos ja tenia relacions ab un altre jove, pero sens' sentir gran afecte per ell.

Lo temps se cuidá de madurar aquell cap, y un dia anunciá al seu promés en presencia d' altra gent, que acariciava la idea d' imitar á Ramonet, entrán á un convent de monjes. Mes tal pensament fou desaprovat per casi tots los allí presents y en particular pel seu promés qu' estava enamoradíssim d' ella.

Próxima la fetxa del casament d' Apolonia acordaren les amigues d' ella regalarli un quadro pintat al oli, de tamaño natural, representán á la promesa ab tratje de novia.

Enterat pel seu germá lo *Padre Ramón* dels propósitos de les amigues d' Apolonia, demaná permís als seus superiors, y s' offerí á pintar ell mateix la retrato de la que un temps fou sa promesa.

Apolonia, al enterarse d' aixó, no pugué desimular la seva satisfacció perque podria, així, conservar un grat recor d' aquell que conegué en sa juvenesa.

Passí algún temps y arribá, per fi, lo dia de l' entrega del quadro.

Tots esperaven ab gran dalé lo moment de poder admirar l' obra pintada per aquell sant varó.

A un' hora conviguda acudiren tots á casa de la promesa, y l' encarregat d' entregar lo quadro, qu' era 'l germá del Pare Ramón, comensá á destapar-lo gra-

dualment. No hi havia més que demanar. Era tan lo paregut del retrato, que tots los alli reunits quedaren agradosa-ment admirats.

Pero lo que sorprengué á tots, lo que va causar més admiració als que contemplaven lo quadro, va ser al acabar de descobrir tota la figura, puig com sols havien admirat les belleses pictòriques del cap, creyen veure á continuació lo vestit de finíssima seda, y 's trovaren en que del coll en avall hi havia pintat tot un esqueleto de persona, y un rótul que deya: «Aixó serás.»

Apolonia 's tapá la cara horroritzada. Als pochos dies, havia comprés lo que son los goig d' aquest mon, y demanava ingressar en un convent de monges Carmelites.

Al any següent, aquella jove tan coqueta y vanitosa, era coneguda en lo Claustre per la *Hermana Sor Desampados*....

E. Cantero y Hernandez.

Tortosa, Janer de 1901.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 13, San Gumersindo. — Dilluns, 14, San Hilari. — Dimars, 15, San Pau. — Dimercres, 16, San Marcelo. — Dijous, 17, San Antoni, abad. — Divendres, 18, La Catedral de San Pere á Roma. — Dissapte, 19, San Canut.

LA MORT DEL

SR. BISBE DE BARCELONA

Al enterarnos de la mort de tan insigne Prelat, enviarem á Barcelona lo següent telegrama de condol:

«GOBERNADOR ECLESIÁSTICH
Barcelona.

LA VEU DE TORTOSA, plora la mort d' aqueix il·lustre Prelat y s' associa al sentiment de tota Catalunya.

Lo Director. — MESTRE.»

NOTICIES

Lo diumenge, al vespre, va esser viaticat nostre respectable amich lo molt il·lustre senyor D. Francesch Bello, Dignitat d' Arcediá y Rector del Seminari conciliar d' aquesta ciutat.

A tan solemne acte hi assistiren nombroses persones seglars y un bon número de Sacerdots, essent portador del Santíssim Sagrament lo senyor Llompart, Vicari General y Dignitat d' Arciprest d' aquesta Santa Seu.

Sentim molt la gravetat del il·lustre malalt y fém vots fervents pera que Nostre Senyor li torne la salut perduda, si aixís convé pera la salvació de s' ànima.

A consecuencia del desenrotlló del sarrampió á la vehina ciutat de Roquetes per ordre governativa s' han tancat les escoles públiques d' aquella població.

Nostre estimat amich, lo conegut Procurador D. Ramon Nivera ha tingut

la desgracia de veurer morir á son fillot Joseph Maria.

La convicció de tindre al cel á tan angelical criatura, calmará un poch l' immens dolor que n' aquet moment sent l' apreciable familia del finat.

De tots modos acompanyém á nostre benivolgut amich senyor Nivera en la pena que l' afligeix.

Vensudes les dificultats que motivaren sa suspensió, ha tornat á reapareixer, valent com sempre, nostre volgut confrare *Lo Somatent* de Reus.

Ens alegrém moltíssim.

Lo diumenge últim prengueren possessió de sos carrechs los senyors que componen la mitat de la Junta, novament reelegida, de la societat *Club Recreativo*.

La diada dels Reys resultá alegre y conmovedora pera 'ls pobres orfes de la Casa Provincial de Beneficencia d' aquesta ciutat, ja que, moguts per la caritat cristiana, moltíssimes persones, secundant la noble iniciativa de nostre estimat amich D. Lluís de Salvador, regalaren nombrosos juguets pera que fossen repartits als assilats d' aquella santa casa, en la que 's conservarà memoria falaguera d' aquell jorn felis en que la misericordia dels homes, oblidant miseries y rencors' feu qu'arribés l' alegria alli ahont lo desventurat viu sense 'l culfor maternal.

Felicitem á les bondadoses persones qu' aixís han endoleit lo cor d' aquelles pobres criatures y fem vots pera que aquesta festa se celebri mes esplendent, si cap, en l' esdevenir.

Com anunciarem, aquesta setmana s' han celebrat á la Iglesia del Seminari Exercicis espirituals pera homes. Lo Director P. Ripoll ha tractat ab veritable eloquencia y cristiana unció materies importants pera la regeneració espiritual dels exercitants y efectivament ha donat probes de sos profonds coneixements del cor humá, desenrotllant ab verdadera discreció problemes de gran importancia pera l' individu en totes les circumstancies y aspectes de sa vida social, deixant ben espedit y fent molt amable lo cami de la salvació

Creym verament que los exercitants haurán quedat persuadits de dos veritats: Primera, que molta ciencia condueix al home á la Religió y poca l' aparta d' ella, com deya 'l Canciller ingles Bacon de Verulam y segona, que *qui fuig de Deu corre debades*.

Desitjem al P. Ripoll descanse de sas apostòliques fadigas y molt ens plaude que com á bon Jesuista posi en joch les facultats que la Providencia li ha donat á major gloria de Deu.

Hem rebut un exemplar de *L' Usurer*, monolech trágich en vers, original d' en Santiago Beleta y Gassull.

Aquesta obreta está escrita ab ver coneixement de l' escena y resultan de gran nervi poétich los cadenciosos octosíl·labs que la componen.

Donem á son autor moltes gracies per l' envió y 'l felicitem de tot cor.

D' avuy á demá s' espera la vinguda dels dos vaporets *Ciutat de Tortosa* y

del que desd' aquesta ciutat ha de transportar los llauts carregats de sal y pedra pera la elaboració dels productes de la gran fàbrica *electro-química* de Flix.

Les darreres gelades han causat perjudicis d' importancia als principals pobles culliters d' aquesta provincia.

L' enginyer aspirant d' obres públiques D. Jaume Lahuerta ha sigut destinat á la divisió hidrológica del Ebre.

Lo dimars vá esser sagramentada la virtuosa y respectable senyora donya Ignasia Lluís, viuda de Cachot, mare de nostre volgut amich l' inspirat poeta y escriptor D. Joan Cachot y Lluís y mare politica dels també estimats amichs nostres l' advocat D. Lluís Tallada y 'l Procurador D. Francesch de P. Tallada.

Si aixís importa á sa salut espiritual, desitjem que 'l Altíssim li done una bona milloria.

Doném les gracies á nostres estimats confreres locals *Diario de Tortosa* y *El Ebro* y á tots los demás periódichs de fora que han tingut l' atenció d' ocuparse de les recents reformes de LA VEU DE TORTOSA.

Lo dijous, al cap vespre, vá caurer una forta ruixada que 's convertí despres en pluja menuda fins á les onze de la nit. Los camps presenten millor aspecte y encara que la sahó siga poca n' hi ha prou pera que l' abreria 's desenrotlli ab tot lo vigor que 'n aquest temps necessita.

En algunes partides se podrá llaurar desahogadament.

Lo divendres morí á l' arrabal de Jesús la virtuosa senyora donya Teresa Ferré y Arasa, mare de nostres estimats amichs Mossen Francesch, Rector de Godall, D. Gabriel, D. Joaquim, don Agustí, D. Ramon, Rda. Sor Agna y don Joseph Llasat y Ferré.

Al acompanyar á la familia en son natural sentiment preguém á nostres amichs se serveixin encomanar á Deu l' ànima de la difunta. — (Q. A. C. S.)

Nostre estimat amich D. Manel Sales y Domingo s' ha desposat ab la apre-ciada senyoreta donya Teresina Domingo y Besalduch, filla del inspirat Mestre y Director d' orquesta D. Salvador Domingo.

Desitjem al nou matrimoni tota mena de felicitats.

Abans d' ahir á la nit va esser combregat nostre estimat amich D. Ignasi Sales, germá de nostres benivolguts amichs los Preberes Mossen Joan Baptiste, Rector de Santa Bárbara y Mossen Rafel, Catedràtich del Seminari d' aquesta població y del propietari d' Alcanar D. Domingo Sales.

Preguem á Deu per la prompta milloria del malalt, si aixís convé.

CURIOSITATS

L' ÁLIGA Y 'L REYETÓ

(TRADICIÓ ESCOCESA)

La poderosa áliga y 'l petit reyetó

disputavan un dia qui volaria més enlayre. Y van acordar que 'l qui guanyés seria proclamat rey dels aucells.

L' áliga, tota orgullosa, se reya del pobre petitet, y 's posá á volar tot donant grans cercles per l' ayre. Lo reyetó pegá una volada y se 'n aná dret á dret cap amunt, més alt que l' áliga, y quan ho tou s' hi dexá caure á sobre y tot quietet se li posá damunt l' esquena.

L' áliga magestuosament pujá cap amunt sempre, fins que quasi 's perdé de vista.

Llavors fou quan ben alt cridá

—Reyetó. ¿ahont est?

—Mes alt que tú.

—¿Ahont?

—Damunt teu.—Y alsá 'l vol ab tota alegría.

L' áliga alsá 'l cap y veyentlo més amunt se doná per vensuda. Y fou proclamat rey dels aucells lo reyetó, que no vol dir altra cosa que rey petit.

Francisco Maspons y Labrós.

L' ENTERRO DEL

Senyor Bisbe de Barcelona

L' enterro del venerable prelat doctor Morgades sigué una eloquent proba de lo molt que ha sigut sentida la seva mort, puig tot Barcelona s' associá al trist acte de conduhir las sevas despallas desde 'l Palau episcopal á la Catedral, ahont va rebre cristiana sepultura.

Desde las primeras horas del matí 's notá extraordinari moviment, haventse parat lo tráizit pels carrers per ahont tenia de passar la cometiva, havent aparegut encesos y cuberts de vels negres los fanals de la illuminació pública. Forsas de la guardia civil de cavall, municipals de peu y cavall y polissons se situaren en los voltants del Palau y en los carrés marcats pera passar l' enterro, en quins s' hi veyan molts balcons endolats.

A las vuyt del matí comensaren á arribar al Palau comissions y representacions oficials, pujant moltes d' ellas al pis principi y l' Ajuntament en corporació va entrar directament á la capella ardent, voltant lo cadáver. A las nou, després d' organísarse la cometiva, va comensar l' enterro, que revestí gran solemnitat, assistinhi representacions de casi todas las entitas barceloninas y un enorme contingent de particulars pertanyents entre todas las classes socials.

Los llochs per ahont passá l' enterro 's veyeren plens d' una inmensa munió de curiosos, que presenciaren ab relligiós respecte la imponent cometiva que anava desfilant.

Obria la marxa una secció de la guardia municipal de cavalleria, seguint á aquesta més de mil pobres de las parroquias, los albergats en los establiments benéfichs de las Germanas del Bon Consell, de Sant Rafel, Bon Partor, Montanya de Sant Joseph, Casa de Misericordia, Alberch de Sant Antoni, Trinitarias, Alberch de Pach, Casa de Caritat, Sant Joan de Deu, Alberch Durán, Salesians de Sarriá y Floridablanca, Alberch Naval, Maristas de la Bonanova, Institut Catalá d' Obres, Relligiosos Pauls,

empleats del Parch y Jardins, de la colecció zoológica, peons caminers, fontaners, serenos y guardias municipals, bombers, banda municipal, seminaristas, clero, capella de música de la Catedral, clero y Capítol de la mateixa y seminaristas ab blandons.

Seguia la caixa mortuoria, colocada sobre un senzill túmul de vellut de seda, y damunt d'ella hi havia las insignias episcopals, sostenint las glassas los quatre senyors Rectors més antichs de Barcelona, Santa Agna, Angels, Mercé y Carme, y 'l túmul anava rodejat dels massers del Ajuntament. Venia després lo dol dels prelats presidits pel Eminentíssim Cardenal Casañas; lo dol d'autoritats presidit pel Capitá general, que tenia á la dreta l' Governador civil y á la esquerra l' Alcalde y per últim lo dol de la familia, presidit pel Reverent don Manel Bogunyá y Morgades, acompanyantlo l' Vicari Capítular doctó Cortés y 'l senyor Durant y Bas.

Seguia després un numerós acompanyament, quin número pujava ben be á 3000 persones, entre quina comitiva hi vejérem l' Ajuntament en plé, Diputació provincial, Claustre universitari, Institut, Cambra de Comers, Foment del Travall Nacional, Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro, Circul Artístich de Sant Lluch, Associació de Católichs, Academia Calasancia, Joventut Católica, Patronat Obrer, Obra de Bonas Lecturas, Pia Unió de San Miquel; Asociacions Reparadora, Lluisos, Viacrucis, Morals y demés corporacions relligiosas de la ciutat; comissions parroquials, cos de noblesa, Ajuntament de Vich ab sos macers, Audiencia y jutjes d' instrucció, comissió del Ajuntament de Vilafranca del Panadés, Centre Excursionista de Catalunya, comissions dels cossos, instituts y dependencias militars, Creu Roja, catedrátichs del Seminari, escolapis, maristas, dominichs, jesuítas, etc.; Colegi d' Advocats Academia de Jurisprudencia, Colegi de Notaris y Procuradors, Ajuntament y rector de Ripoll, Cassino, Academia y Lliga Católica de la mateixa població; Escola de Nàutica, de Bellas Arts, representació de la Caixa d' Estalvis, Lliga de Defensa Industrial y Comercial.

En lloch preheminent s' hi destacavan la senyera del «Orfeo Catalá» y la bandera del «Circul de Sant Lluch», totas cubertas ab vels negres, comissions de la «Unió Catalanista» y de gran número d' entitats de Barcelona y diferents punts de Catalunya, «Centre Excursionista», «Ateneo Barcelonés» y demés entitats barcelonines, representacions dels Ajuntaments de Vilafranca, Vich, Ripoll, Vilanova, Sitges, Sabadell, Manresa y altrás poblacions, ademés de la casi totalitat dels rectors de la Diócessis y bon número de pelegrins mexicans.

A dos quarts d' onze va comensar á entrar la comitiva á la Catedral, essent depositada la caixa mortuoria sobre 'l túmul situat al centre del chor, essent roja la cera que cremava en lo temple.

Després se cantá una missa de difunts, essent celebrant lo cardenal Casañas, ocupant llocs en lo chor 'ls senyors prelats de Perpinyá, Vich, Lleyda, y Montserrat, y las autoritats y corporacions oficials se situaren en lo presbiteri y en lo chor, mentres que la Catedral s' ompli á vessar de fidels.

Acabada la missa feu la oració funebre en castellá 'l doctor Vilarrasa, quin discurs posá molt poch de relleu la gran personalitat del doctor Morgades y no agradá del tot á la concurrència.

Després de cantar los cinch prelats los darrers responsos de la cerimonia, s' procedi á dipositar la caixa mortuoria á la capella de Sant Olaguer, ahont va permaneixen fins á son sepeli en la cripta del chor, á las cinch de la tarde.

Descansi en pau l' ánima del estimat doctor Morgades y vulgui Deu que 'l bisbat de Barcelona tingui un digníssim successor.

L' EXCM. E ILM. SR. DR.

D. JOSEPH MORGADES Y GILI

Bisbe d'aquesta Diócessis, Prelat Doméstich de Sa Santetat, Senador del Regne, etc. etc.

HA MORT

≡ (Q. E. P. D.) ≡

L' Excm. Degá y Capítol d' aquesta Santa Igles'a Catedral Bassílica, sas germanas, nebot Rvnt. D. Manel Barguñó, Pbre., nebots, nebotas, los MM. II. SS. Vicari General y Provisor, Secretari de Cámara y 'ls familiars del finat,

Participan al Clero y fidels d' aquesta Diócessis tan sensible pérdua, pregántlosi se serveixin tenirlo present en sos sants sacrificis y oracions.

Barcelona, 8 de Janer de 1901.